

FORSVARET

Forsvarets logistikkorganisasjon

2021020908 – Renholdstjenester område 1 Finnmark med tilhørende lokasjoner

Vedlegg E Leverandørens samfunnsansvar

---

1 Bakgrunn

Forsvarssektoren har som mål å foreta effektive anskaffelser som understøtter en positiv samfunnsutvikling som tar hensyn til mennesker, samfunn og miljø. For å kunne nå dette målet stilles det en rekke krav til de som ønsker å bli leverandører til forsvarssektoren. Dette omfatter krav til Leverandørens sosiale ansvar, miljøansvar, økonomiske ansvar, korrupsjonsforebygging, samt krav til Leverandørens virksomhetsstyring.

2 Sosialt ansvar

2.1 Etiske krav

Leverandøren skal overholde de etiske krav som er utarbeidet av Initiativ for etisk handel og Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi), se Vedlegg E1.

Vedlegg E1 skal leveres til Oppdragsgiver i signert stand senest på tidspunktet for avtaleinngåelse.

2.2 Lønns- og arbeidsvilkår

2.2.1 Gjengs lønns- og arbeidsvilkår

Leverandøren plikter å sørge for at ansatte i egen virksomhet, eller ansatte hos underleverandører som direkte medvirker til oppfyllelsen av denne avtalen, har lønns- og arbeidsvilkår som regulert i lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven), lov 29. april 1988 nr. 21 om ferie (ferieloven) og eventuell annen relevant lovgivning. Begrepet «ansatte» inkluderer også innleide og utsendte arbeidstakere.

2.2.2 Allmengjøring av tariffavtale for renholdsbedrifter

Leverandøren skal sørge for at egne og eventuelle underleverandørers ansatte, som direkte medvirker til å oppfylle Leverandørens forpliktelser under Rammeavtalen, ikke har dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av forskrift 10. mai 2021 nr. 2075 om delvis allmengjøring av tariffavtale for renholdsbedrifter.

For å oppfylle sin påseplikt vil Oppdragsgiver uten krav til begrunnelse kreve fremlagt dokumentasjon om lønns- og arbeidsvilkårene for renholdsmedarbeidere som utfører arbeid under Rammeavtalen, uavhengig av om de er ansatt hos leverandøren eller underleverandører. Dokumentasjonen kan blant annet omfatte arbeidsavtale, lønns slipper, timelister og lønns- og trekkoppgave for den ansatte (unntatt ikke-relevante personopplysninger). I tillegg skal Leverandøren, på Oppdragsgivers forespørsel, dokumentere at det korrekte beløp er overført den ansattes konto.

Etterspurt dokumentasjon skal være Oppdragsgiver i hende snarest mulig – og senest innen 7 kalenderdager – etter at dokumentasjonen er etterspurt. For å kunne kontrollere påseplikten for arbeid utført for Oppdragsgiver, har Oppdragsgiver også rett til å se dokumentasjon som gjelder de ansattes arbeid for andre kunder. Oppdragsgiver vil også kreve denne dokumentasjonen fremlagt ved mistanke om brudd. Oppdragsgiver har rett til å få fremlagt ytterligere nødvendig dokumentasjon når det foreligger

konkrete grunner til det. Dette kan også omfatte rett til å gjennomføre ikke-varslede intervjuer med ansatte.

Dokumentasjonen skal oversendes vederlagsfritt til Oppdragsgiver, enten per post eller elektronisk, på en måte og med en sikkerhet som er egnet for de sensitive personopplysningene den inneholder. Det er leverandøren som har ansvaret for at opplysningene blir håndtert forsvarlig ved forsendelsen.

Oppdragsgiver skal også kunne foreta gjennomgang av etterspurt dokumentasjon i Leverandørens lokaler.

3 Samfunnsansvar

3.1 Kvalitetssikringssystem

Leverandøren skal ha etablert et kvalitetssikringssystem iht. ISO 9001 eller tilsvarende, som minimum består av følgende elementer:

- Overordnet kvalitetspolicy for virksomheten
- Overordnet prosesskart som viser virksomhetens styrende aktiviteter for å sikre rett kvalitet til enhver tid
- Opplæringsopplegg for ansatte som sikrer grundig kompetanse innen arbeidsomfanget
- Kvalitetsstyringsrutiner
- Kvalitetsmål for tjenesten
- Rutiner for og dokumentasjon av internrevisjoner og ledelsens gjennomgang

3.2 Miljøledelsessystem

Leverandøren skal ha etablert et miljøledelsessystem iht. ISO 14001 eller tilsvarende, som minimum består av følgende elementer:

- Overordnet miljøpolicy og -mål for virksomheten
- Overordnet prosesskart som viser virksomhetens styrende aktiviteter for å sikre oppnåelse av miljømålene
- System for måling og dokumentasjon av miljøprestasjon opp mot virksomhetens miljømål
- Prosedyrer for gjennomføring av avtalen på en miljømessig forsvarlig måte
- System for måling av kjemikalie- og plastposeforbruk
- Rutine for håndtering av kjemikalier

3.3 Sertifiseringer

Leverandøren skal innen 12 måneder etter kontraktssignering sertifiseres etter ISO 14001 og ISO 9001, eller tilsvarende standarder.

Leverandøren skal opprettholde begge sertifiseringer gjennom hele rammeavtaleperioden.

3.4 Miljømerketjeneste

Leverandøren skal innen 12 måneder etter kontraktssignering dokumentere at tjenesten er merket med Svanemerket eller tilsvarende merkeordninger. Et tilsvarende miljømerke er EU Ecolabel.

Leverandøren skal opprettholde miljømerkingen gjennom hele rammeavtaleperioden.

3.5 Emballasjegjenvinning

Norske leverandører som benytter emballasje, skal på tidspunkt for kontraktsinngåelse være medlem i en returordning, eller oppfylle forpliktelsen gjennom egen returordning med egen ordning for sluttbehandling hvor emballasjen blir tatt hånd om på en miljømessig forsvarlig måte (Grønt Punkt Norge eller tilsvarende returordning). Leverandøren skal senest ved kontraktingåelsen fremlegge dokumentasjon på slikt medlemskap.

4 Korrupsjonsforebygging (*Europarådets strafferettslige konvensjon mot korrupsjon av 27. januar 1999 og tilleggsprotokollen av 22. januar 2003*)

Leverandøren skal ikke gi eller tilby forsvarssektorens ansatte gaver, middager, feriereiser eller andre goder som har sammenheng med den ansattes stilling i forsvarssektoren.

Leverandøren skal ha iverksatt tiltak eller ha systemer i sin virksomhet som skal forebygge korrupsjon og påvirkningshandel. Tiltak eller system som Leverandøren kan vise til å ha iverksatt for å forebygge korrupsjon kan være:

- Etablering av internkontroll
- Utarbeidelse av etiske retningslinjer
- Opprettelse av varslingskanal og lignende

5 Virksomhetsstyring

Leverandøren skal ta nødvendige skritt for å implementere kravene i dette vedlegget og innlemme kravene i all dens drift, samt gjøre kravene til en integrert del av dens virksomhetsfilosofi.

Leverandøren skal tildele ansvar for alle saker vedrørende disse reglene for samfunnsansvar til en leder innen Leverandørens organisasjon.

Leverandøren skal sette etterlevelse av regler for samfunnsansvar som et vilkår for alle avtaler som den inngår med underleverandører. Disse avtalene skal forplikte underleverandører til å rette seg etter alle reglene i dette vedlegget, og delta i Leverandørens kontrollaktiviteter som anmodet.

6 Etterlevelse

6.1 Dokumentasjon

Leverandøren skal iht. Vedlegg D Administrative bestemmelser dokumentere at kravene til samfunnsansvar blir overholdt.

7 Sanksjoner

Brudd på punktene over innebærer kontraktsbrudd. Ved slikt kontraktsbrudd gjelder bestemmelsene i Vedlegg E1 tilsvarende.

FORSVARET

Forsvarets logistikkorganisasjon

Dersom Leverandøren ikke oppnår miljømerkingen og/eller sertifiseringene innen 12 måneder etter kontraktssignering, eller dersom Leverandøren mister oppnådd miljømerking og/eller sertifiseringer, kan Oppdragsgiver heve Rammeavtalen etter Rammeavtalens punkt 7.

Dersom Leverandøren eller underleverandør får pålegg fra Arbeidstilsynet, eller dersom Oppdragsgiver oppdager brudd på lønns- og arbeidsvilkår gjennom sin påseplikt, skal Leverandøren uten opphold utbedre forholdet. Ved pålegg fra Arbeidstilsynet skal Leverandøren uten opphold informere Oppdragsgiver ved kopi av pålegget. Dersom Leverandøren eller underleverandøren ikke utbedrer forholdene i pålegget innen Arbeidstilsynets frist, vil dette bli ansett som et kritisk D-avvik og det vil tilkomme Leverandøren bot etter Rammeavtalens punkt 6.2 Avvik i leveransen.

Dersom Oppdragsgiver oppdager brudd på øvrige punkter over skal Leverandøren rette forholdet innen den frist Oppdragsgiver fastsetter. Der Leverandøren selv oppdager slikt brudd gjennom internkontroll eller egen oppfølging av underleverandører, skal leverandøren uten opphold opplyse Oppdragsgiver om forholdene og utbedre forholdene innen frist fastsatt av Oppdragsgiver.

Oppdragsgiver kan kreve at Leverandøren skal utarbeide en plan for forbedringer som skal godkjennes av Oppdragsgiver. Dersom forholdene ikke utbedres innen fastsatt frist, vil dette bli ansett som et D-avvik som vil medføre bot etter Rammeavtalens punkt 6.2 Avvik i leveransen. Ved alvorlige brudd som medfører fare for ansattes liv og helse eller ved gjentatte brudd anses det som vesentlig mislighold som gir Oppdragsgiver rett til å heve Rammeavtalen etter Rammeavtalens punkt 7.